

Таким образом, осуществление предложенных мероприятий будет способствовать устойчивому повышению экономической эффективности функционирования КФХ «АгроЛига».

Литература.

1. Экономика организации (предприятия): учебное пособие / А.А. Зеленовский [и др.]. Минск: БГАТУ, 2014. С.15.

ВИРОБНИЧА ПОТУЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

*Гребень А., здобувач вищої освіти,
ngreben66@gmail.com*

*Науковий керівник: Богацька Н.М., к.е.н., доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ*

Виробнича потужність підприємства - максимально можливий обсяг річної продукції в прогнозованому обсязі та її переліку на підприємстві досягається за повного використання обладнання, раціонального використання виробничої площі з урахуванням запланованої технології виробництва, організації праці та управління [1, с.240].

Розрізняють такі види виробничої потужності підприємства:

- Проектна – в процесі проектування підприємства або реконструкції діючого;
- Поточна – виробничі можливості підприємства що склались у конкретний період часу;
- Резервна – формується в певних галузях економіки країни з метою покриття пікових навантажень [2].

Виробнича потужність описує здатність забезпечити максимальне виробництво протягом періоду (зазвичай протягом року, кварталу, місяця), використання установки та виробничу площу одночасно [3, с.14].

Оцінюючі показники потужності:

1. Коефіцієнт використання потужності
2. Коефіцієнт завантаження обладнання
3. Коефіцієнт змінності
4. Інтегральний показник використання виробничої потужності
5. Коефіцієнт пропорційності потужності

Динамічні показники виробничої потужності:

1. Вхідна виробнича потужність – це потужність підприємства на початок року виходячи з наявного обладнання

2. Вихідна виробнича потужність – це потужність на кінець року з урахуванням вибуття та вводу потужності за рахунок капітального ремонту, модернізації та інших заходів які можуть відбуватись на підприємстві.

3. Середньорічна виробнича потужність – це потужність підприємства урахуванням введеної потужності, а також строки її введення і виведення.

Виробнича потужність підприємства залежить від таких чинників: кількість та якість діючого устаткування; максимально можлива продуктивність устаткування і пропускна здатність виробничих площ за одиницю часу; номенклатура і асортимент вироблюваної продукції; режим роботи (змінність та тривалість однієї зміни, перериване чи безперервне виробництво та ін.); пропорційність виробничих площ окремих цехів, дільниць, агрегатів чи груп устаткування; рівень спеціалізації, кооперування, організації праці та виробництва [2, с.95].

Фактори, що впливають на виробничі потужності:

– Технічна база - залежить від кількості виробничого обладнання та його використання.

– Технічні характеристики пристрою .

– Асортимент і якість виготовлення продукції .

– Кваліфікація робітників і виробничий досвід.

– Корисний фонд робочого часу /з календарного фонду часу, тобто 365 днів віднімаємо робочі дні та кількість днів для необхідних перерв у зв'язку з обслуговуванням, ремонтом тощо.

При оцінці виробничої потужності потрібно враховувати, що вона є змінною величиною. Ці зміни обумовлені використанням нової техніки, упровадженням прогресивної технології, матеріалів, розвитком спеціалізації і кооперування, удосконаленням структури виробництва, підвищенням кваліфікації працюючих, поліпшенням організації виробництва і праці [3. с,16].

Як приклад, слід зазначити, що виробнича потужність у виробництві меблів безпосередньо залежить від кількісного співвідношення виробленої продукції до загального обсягу її виробництва, розміру виробничої площі, розрахунку площі на одному робочому місці, фонду робочого часу з одного робочого місця. Необхідно враховувати технічні дані робочої сили і трудомісткість

виробу.

Аналіз виробничих потужностей підприємства можна проводити за певними показниками, які зазвичай розраховуються за плановими та фактичними даними. Що є предметом аналізу? Це всі підрозділи, виробничі площі, цех і саме підприємство.

Аналіз потужності об'єкта включає детальне вивчення правил користування діючим об'єктом і планового часу. Потім необхідно проаналізувати прогресивність обладнання та технологій, що використовуються на даному підприємстві, вивчити умови використання обладнання, проаналізувати всі проблеми, пов'язані з організацією продуктивності та роботи підприємства [4].

Таким чином, виробнича потужність - це найбільш можливе виробництво товарів за певний проміжок часу в натуральному вираженні в планованій кількості. Також слід пам'ятати про повне використання обладнання та виробничих площ, найсучаснішої технології, відмінну організацію виробництва та роботи, високу якість товарів.

Виробничі потужності підприємства постійно змінюються. Тому необхідно порівняти його з виробничою програмою. Важливим фактором планування виробничих потужностей підприємства є баланс між попитом і пропозицією на вироблену продукцію. Якщо попит перевищує пропозицію, необхідно планувати збільшення виробничих потужностей підприємства. Виробнича потужність всього підприємства визначається потужністю керівників підрозділів компанії.

Отже, існують різноманітні підходи до визначення сутності виробничої потужності, які не обмежуються сферою теоретичних досліджень. Вчені по-різному підходять до визначення сутності поняття потужності підприємства, деякі серед них виділяють поняття економічної потужності, яка характеризує співвідношенням витрат на одиницю продукції. На рівень виробничої потужності та на ефективність її використання впливає достатньо багато чинників, і підприємствам в сучасних умовах господарювання необхідно приділяти цим питанням багато уваги.

Література/

1. Бойчик І.М Економіка підприємства. Тернопіль: Кондор, 2016. 378 с.
2. Н. М. Бондар, В. Є. Воротін, В. А. Гаєвський та ін. Економіка підприємства. Київ: Мауп, 2006. 352 с.

3. Бойко Л. Г. Економіка та організація виробництва. Харків: ХНАМГ, 2008. 198 с.

4. Різник Н. О., к. е. н. Хуторської П. О. Сутність та фактори виробничої потужності підприємства. URL: http://www.confcontact.com/2016-ekonomika-i-menedzhment/1_riznik.htm

ПРОБЛЕМАТИКА ВЕДЕННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПОДОЛАННЯ

*Голубицька Ю.В., здобувач вищої освіти,
Yulianka19092001@gmail.com*

*Науковий керівник: Богма О.С., доктор економічних наук,
професор кафедри економіки та фінансів підприємства
Київського національного торговельно-економічного
університету*

Внаслідок пандемії, спричиненою COVID-19, економічні потрясіння відчувають більшість країн світу, підприємства зазнають значних збитків, а окремі галузі через обмежувальні заходи не проводять власну діяльність повноцінно. Держава, встановлюючи карантинні норми, змушує організації змінювати характер ведення процесів. Трансформування об'єктів підприємницької діяльності через вжиті заходи зумовило економічну нестабільність, уповільнення їх розвитку та загальмування значної частини процесів.

За даними Держстату в 2020 році ВВП України зменшився на 4%, враховуючи позитивне зростання в попередні роки, для країни це досить значні втрати [1]. Безробіття працездатного населення зросло та на листопад 2021 року досягає значення 10,3%, що є найвищим показником з 2002 року, також наявна тенденція до скорочення робочих місць [2]. Зокрема, найбільше постраждали працівники готельно-ресторанного бізнесу, туристичної і розважальної індустрії, роздрібної торгівлі та закладів культури.

Держава, виступаючи гарантом розвитку підприємництва в Україні [3, ст. 47, 48], вже другий рік поспіль вживає заходів, що мінімізують втрати суб'єктів господарювання й допомагає зберегти робочі місця, зокрема:

- проводить матеріале одноразове забезпечення ФОПів та найманих працівників, які постраждали від карантинних заходів